

Vinaři zavádějí vnitropodnikový chozrasčot

663.2 : 330.603

J. URBAN

V článku jsou uvedeny poznatky jedné provozovny ČVZ s vnitropodnikovým chozrasčotem.

V červnu 1954 pověřil Vinařský trust národní podnik České vinařské závody, Praha, aby zavedl na jedné ze svých provozoven vnitropodnikový chozrasčot. Pracovníci tohoto podniku určili pro tento úkol provozovnu 05 Praha-Braník a iniciativně začali provádět nutné přípravy; nejprve odstranili nepotřebné zásoby a vyřazené základní prostředky a provedli reorganizační skladů. Sklady byly uspořádány tak, aby přejímání materiálu na sklad a vydávání materiálu ze skladu do výroby, vlastní výroba, převzetí hotových výrobků na sklad a vydávání zboží pro expedici prostorově na sebe navazovaly. Byly zajištěny sklady materiálu a hotových výrobků a tím zajištěna hmotná odpovědnost jednotlivých pracovníků.

Následovala doba školení. Počátkem srpna 1954 uspořádalo MPP školení o chozrasčotu v ZŠP v Košátkách, které objasnilo všem zaměstnancům, jaký význam chozrasčot má a co má přinést národnímu hospodářství a pracujícím.

Po návratu z Košátek dali se hlavní inženýr, plánovatel a vedoucí účetní ČVZ s chutí do práce. Vypracovali chozrasčotní příkaz a výkaz a stanovili nejdůležitější ukazatele jak pro provozovnu, tak i dílny.

Mezi tyto základní ukazatele provozovny zejména patří:

- a) jednotlivé výkony hlavní výroby,
- b) mzdové fondy,
- c) příjem nejdůležitějšího základního materiálu a prázdných lahví na sklad,
- d) expedice hotových výrobků,
- e) dílenská režie,
- f) prostoje,
- g) ztráty ze zmetků,
- h) plnění plánu jakosti,
- i) vlastní údržba,
- j) vlastní autodoprava,
- k) absence placená,
- l) absence neplacená,
- m) průměrný výdělek zaměstnanců podle katalogu.

Dosavadní výkonové normy byly sladěny a zjednodušeny, aby byly přístupny všem pracujícím.

Tímto opatřením byla podstatně a účelně zjednodušena mzdová agenda.

Provozovna 05-Braník byla rozdělena na dílny:

- a) sklady materiálu, hotových výrobků a vlastní dopravu,
- b) výrobní sklep,
- c) stáčírnu,
- d) administrativu.

Stáčírna byla dále rozčleněna na 2 čty:

- a) umývárnu lahví a
- b) stáčírnu a adjustaci.

Než byl chozrasčotní příkaz rozepsán na jednotlivé dílny a čty, provedli vedoucí pracovníci podniku pro všechny zaměstnance provozovny Braník školení, na kterém byli seznámeni s významem chozrasčotu. Potom byl proveden rozpis ukazatelů na dílny a čty. Zaměstnanci byli instruováni, jak mají jednotlivé ukazatele sledovat a denně porovnávat plán se skutečností. Dnes již na chozrasčotních grafikonech pracující provozovny Braník sami provádějí záznamy, porovnávají plán se skutečností, normované ztráty se skutečnými, takže denně vidí, jak hospodaří; zda úsporně či ztrátově. Doposud sledují nejdůležitější a nejhodnotnější suroviny a základní materiál ve výrobě: víno, láhve, korky, etikety a lahvo-vý papír.

Pro sledování těchto surovin a materiálu slouží podniku operativně technická evidence — limitní listy, které jsou dobrým podkladem jak pro techniky, skladníky, tak i účetní pracovníky.

Během zavádění vnitropodnikového chozrasčotu byla provedena některá organizačně technická opatření, jako použití zlepšovacího návrhu vedoucího provozovny s. Šafránka pro balení hotových výrobků do lahvo-vého papíru, zavedení stáčecí linky, nové uspořádání skladů a podobně.

Nejdůležitější však je, že pracující provozovny Braník mají zájem o lepší hospodaření podle chozrasčotu. Je však zapotřebí, aby technici ve výrobě upozorňovali na případy nesprávného hospodaření se surovinami a vysvětlováním i praktickým poučením zaměstnance vedli ještě k vyšší hospodárnosti.

Z uspořené-ho materiálu vyplácí podnik zaměstnancům úspornostní prémie. Aby byly co nejvyšší,

musí se pracující sami přičiňovat o nejhospodárnější výrobu, to znamená o nejnižší výtraty, resp. ztráty při výrobě.

Byly zavedeny osobní účty úspor, které jsou podloženy osobními závazky zaměstnanců. Závazky jsou činěny převážně na zpevnění norem.

U podniku České vinařské závody, Praha, provedli v minulém roce velký kus práce; výsledky se projeví v celostátní socialistické soutěži tím, že podnik získal dvakrát Rudý prapor ministerstva potravinářského průmyslu a Svazu zaměstnanců v potravinářském průmyslu a jedenkrát čestné uznání. Do letošního roku podnik ČVZ nastoupil

opět s elánem získati další úspěchy. V zavádění vnitropodnikového chozrasčotu přenese podnik získané již zkušenosti během roku 1955 na všechny ostatní své provozovny.

Naše podniky na Moravě zatím se zaváděním vnitropodnikového chozrasčotu nezačaly, ale již nyní provádějí přípravy a v průběhu roku 1955 budou některé dílny těchto podniků hospodařit též již podle chozrasčotu.

Vinařští zaměstnanci mají jeden společný cíl: Stát se dobrými hospodáři na svých pracovištích a tak přinést národnímu hospodářství a tím také sobě pokud možno největší prospěch.